

JAK JSME ŽILI v Československu

DUBANY

Založení republiky oslavila obec Dubany v květnu 1919 velkolepě sázením lípy Svobody.

Kronika obce památnou chvíli popisuje: „Náves zářila květy jabloňovými, na domkách třepotaly se prapory a co chvíli ozývaly se střelné rány. Na travnaté návsi před číslem 30 stála slavobrána chvojím a kvítím vyzdobená, u které byla vykopána jáma pro lípu Svobody.“

Připojujeme i část projevu, který tehdy pronesla jedna z účastnic. „Ženy české, sestry drahé, v tento památný den přísahejme! Až za sto let, až tato lípa bude košatá, až pod ní se budou děti, děti našich dětí za večeru scházeti, že budou vzpomínati nás, které dnes jsme vyvoleny osudem býti tvůrci jejich lepší budoucnosti, že jich nezklameme. Na nás budou vzpomínati, buď nám žehnati, nebo nám klnouti. V nás je příští svět, v nás je budoucnost. A dnes, při této dějinné chvíli slibujeme, že nezklameme těch, kteří budou po nás, krev svoji, naše děti! Ať vzkvétá naše drahá republika!“

Lípa je dodnes ozdobou dubanské návsi, právě pod její korunou se konají setkání při různých obecních oslavách, sportovních kláních, při posvícení.

Letos bude obec Dubany pořádat oslavu stoleté lípy.

SÁZENÍ LÍPY SVOBODY 1919. Za zvuku hudby šel průvod mládeže, družiček a čtyř malých sokolůků, dívek v krojích a členů sboru dobrovolných hasičů k obecnímu úřadu, kde byla vyzdvižena slavnostně vyzdobená lípa a donesena na určené místo – na návěs, před číslo popisné 30.

SPORTOVNÍ PLÁCEK. V Dubanech přišlo na řadu i budování sportovního plácku. 18. dubna 1942 obecní zastupitelstvo odsouhlasilo a projednalo se Spolkem Smetana a Sdružením mládeže úpravu dolíku za Beranovou hospodou na sportovní hřiště. Do práce se s velkým elánem dala skupina nadšenců a buďovala hřiště, na kterém se v budoucnu hrály volejbalové turnaje.

ROK 1944. Bomby dopadly i na některé vesnice, na Staré Jesenčany, Starý Mateřov a jejich okolí. Dubany minuly, spadly na pole za váhou směrem na Mateřov. V továrně KAPO zahynulo mnoho zaměstnanců, mezi nimi i šestnáctiletá Emilka Tichá z Duban. Posledního rozloučení a smutečního průvodu do třebosického kostela a na hřbitov se zúčastnilo velké množství lidí.

SPORT V ROCE 1946. Znamé byly turnaje ve volejbalu, byl také založen Sokol. 14. července se konala oslava šedesátiletého trvání Sboru dobrovolných hasičů v Dubanech. Slavnost v obecním sadě zahájilo skupinové vystoupení členů hasičského sboru s mládeží.

ČESKÁ BESEDA. Během roku 1946 byly pořádány i různé další akce, například oslava 100. výročí zrušení roboty, dubanský hostinský pan Beran zase pořádal v širokém okolí známé odpolední čaje. Tanec beseda nacvičila a při různých příležitostech ráda zatancovala skupina školáků a dorostu pod vedením Vlasty Čapské.

V ROCE 1959 zakoupil místní národní výbor televizor Athos. Většina obyvatel byla uvedením přijímače do provozu příjemně překvapena. V kulturní místnosti v budově čp. 23 to vypadalo jako v kině. Židle obsadili starší obyvatelé a děti, mladší dospělí stáli. Ve stejné budově je dnes pohostinství Dubanka, obecní úřad a další prostory využité jako sklad a archiv obce. Pardubický deník děkuje starostce Duban Ivě Kučerové za poskytnutí materiálů pro tuto stranu. Stranu připravila: Pavlína Roztočilová